

یافته های جدید از سازوکار و جنبایی گسله تووس در حاشیه شمالی شهر مشهد

نصیر نادری میقات^۱، محمد رضا قاسمی^۲، الهه دولت^۳

- ۱- کارشناس ارشد زمین ساخت، مدیریت زمین شناسی و اکتشافات معدنی مشهد، nasirnaderim@yahoo.com
۲- دکترای زمین ساخت، پژوهشکده علوم زمین، m.r.qhassemi@gsi-iran.org
۳- کارشناس ارشد زمین ساخت، دانشگاه آزاد اسلامی - واحد مشهد، e.dolat.tc@gmail.com

چکیده :

گسله تووس یک گسله راندگی بوده که در فرودیواره گسله رانده کشف رود در حال شکل گیری است. این گسله در محل انحراف روند گسله کشف رود به سمت خاور- باختر با زاویه حدود ۲۵ درجه در محل فرو دیواره از آن جدا می شود. رشد این گسله در طول زمان سبب افزایش شبیه گسله کشف رود شده و چین خوردگی های مرتبط با گسلش را در فرودیواره ایجاد نموده است. آثار جنبایی آن در نهشته های جوان به صورت کج شدگی و برخاستگی و فرسایش دیده می شود. با توجه به برداشت های صورت گرفته در راستای گسله تووس و با آغاز شکل گیری این گسله، پیشانی کوهستان در حال انتقال به جنوب بوده و برآفرانستگی حدود ۲۰ متر را در فرودیواره ایجاد نموده است. همچنین در محل تقاطع گسله و مسیر کال کشف رود ، به هم ریختگی هایی در اثر عملکرد احتمالی گسله مشاهده می گردد که با توجه به جوان بودن واحدها، می توان بعنوان یکی از شواهد فعالیت گسله در نظر گرفته شود. بخش هایی از لبه پادگانه قدیمه دشت مشهد با شبیه به سمت شمال نیز منطبق بر روند گسله تووس است که بنظر می رسد گسله آن را کنترل می نماید . بر پایه برداشت های صحرایی ریخت زمین ساختی از جمله انحراف مسیر تنگل شور، رودخانه ها، قناتها و رسوبات کنگلومراپی جوان سازوکار راندگی با مولفه راستالغز چپ بر برای گسله تووس بدست آمد.

کلید واژه ها: گسله تووس، راندگی، راستالغز چپ بر.

Abstract:

Tous fault is a thrust fault that has been forming in Kashafrud fault footwall. This fault separate in place deviation Kashafrud fault with angle 25 degree due to E-W. Growing of this fault caused folding propagation faulting in hangingwall. Dynamic evidences like tilting and rising and erosion have been seeing in recent deposits. In attention to field's information along Tous fault and beginning of forming it, mountain front is transfer to south and have been rising in hangingwall about 20 meters. Also, intersection fault and Kashafrud river observes disturbance that create by fault activity. So these young units show this fault might be active. Parts of Mashhad's plane old terrace with dip toward North is coincide with Toos fault that seem fault controls it. Basis of field's neotectonic evidence including deviation Tangal-e Shur, rivers, subterranean canal and young conglomerate deposits attained thrust with left lateral strike slip component for Tous fault.

Keywords: Tous fault, thrust, left lateral strike slip.